

СТУДМІКС

№ 7
12 березня, 2014 р.

Присвячується 200-річчю від дня народження Великого Кобзаря

З першими днями календарної весни наближаються Шевченківські дні. Саме 9 березня 1814 р. народився Тарас Шевченко — найвідоміший український поет, письменник, художник, скульптор, громадський діяч, мислитель...

Шевченко – це класика. Шевченко – це драматизм. Шевченко – це сучасність. Шевченка знають. Шевченка читають. Шевченко й надалі актуальний. Кілька століть опісля. Це те, чого час не змінює.

Шевченко драматичний. Він манить. Своєю таємничістю, своєю простотою, колоритністю образів. Шевченко пише для усіх. Кобзар – це символ. Він в кожному домі.

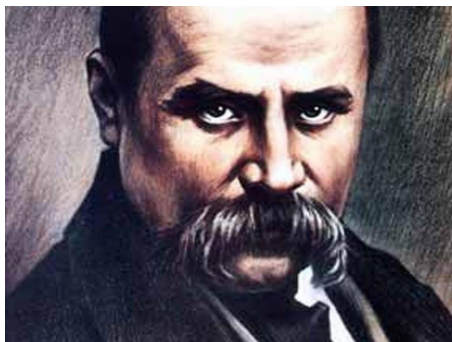
Двісті років віддаляють нас від життя Великого Тараса, проте його вірші, заклики, думки досі живуть у наших серцях, залишаються актуальними.

Тарас Шевченко – видатний український поет і художник. Літературна спадщина Шевченка вважається основою української літератури і, багато в чому, сучасної української мови. Шевченко також писав російською, і залишив багато видатних творів живопису, багато з яких збереглися.

Після смерті, Тарас Шевченко став знаковою, майже культовою, фігурою у формуванні національної самосвідомості серед української інтелігенції, і його вплив на національну культуру залишається визначальним до сьогодні.

Тарас Шевченко не залишився у далекому 1861 році, він з нами – у віршах, малюнках, думках та піснях. Закликаємо усіх ділитись тим, що наболіло. І якщо це поезія — нехай і вона знайде своїх читачів та любителів.

Усім гарних та творчих Шевченківських днів!

Подивіться на рай тихий,

На свою країну!

Полюбіте щирим серцем

Велику руйну!

Розкуйтеся, братайтеся!

У чужому краю

Не шукайте, не питайте

Того, що немає

І на небі, а не тільки

На чужому полі.

В своїй хаті своя й правда,

І сила, і воля.

Тарас Шевченко

Творчість Шевченка постає чи не найвидатнішим всеєвропейським і світовим явищем, бо досі, як слушно зауважив Вадим Скуратівський, «вікове горе мас, по суті, не мало своїх літературних уст, не розверзалося ними, не прорізалося своїм художнім голосом». Були окремі літературні спроби, але настільки несміливі й наслідувальні стосовно панівної культури, що ставали панською іграшкою, а не грандіозним мистецьким явищем і національно-соціальним викликом, яким була творчість великого Кобзаря. Саме Шевченко вперше в історії порушив тисячолітню німоту соціальних низів. Тому «Кобзар» і має планетарне значення, саме українським словом вперше заговорили невідомі досі для елітарної культури світи, речником яких став українець, котрий своєю творчістю демократизував європейську та світову літературу.

Творчість була для Т.Шевченка не тільки духовною потребою, а й формою протесту проти царського свавілля. 5 квітня за участь у Кирило-Мефодіївському товаристві Т. Шевченко був заарештований і відправлений до Петербурга. Було вирішено «Художника Шевченко за сочинение возмутительных и в высшей мере дерзких стихотворений, как одаренного крепким телосложением, определить рядовым в Оренбургский Отдельный корпус, с правом выслуги, поручив начальству иметь строжайшее наблюдение, дабы от него, ни под каким видом, не могло выходить возмутительных и пасквильных сочинений». Затверджуючи це рішення III відділу, Микола I власноручно збоку написав: «Под строжайший надзор и с запрещением писать и рисовать».

Тарас Шевченко народився на українській землі, під українським небом, проте він належить до тих людей-світочів, що стають дорогими для всього людства і що в пошані всього людства знаходять своє безсмертя.

Олесь Гончар

Невмираючий дух поета, як і раніше, витає над рідною Україною, невмовкаюче роздається його віще слово і сіє на народній ниві живе насіння оновлення.

Павло Грабовський

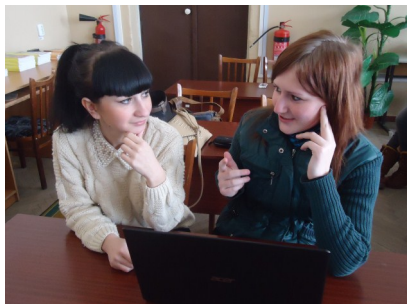
Вийшовши з простого народу він не одвертався від жебрацтва і злиднів – ні, навпаки! – він і нас повернув лицем до народу, і змусив полюбити його і співчувати його скорботі. Він ішов попереду, вказуючи і чистоту слова, і чистоту думки, і чистоту життя.

Лев Жемчужников

Шевченківські дні в Лисичанському педагогічному коледжі

Тарас Шевченко — основоположник української літературної мови

«Ну що б, здавалося, слова... Слова та голос – більш нічого. А серце б'ється, оживає як їх почує!... Знать од Бога і голос той, і ті слова ідуть між люди!»

Студенти групи 2–ВС під керівництвом Л. В. Шуліки досліджували дискусійне питання щодо ролі Шевченка в основоположенні української літературної мови. Метою цього дослідження є аналіз графіки у творах Шевченка та з'ясування, який вплив його творчість зробила на формування українського правопису. Провівши дослідження студенти дійшли висновку, що творчість великого народного поета в розвитку української літературної мови відіграла ключову роль. Зокрема, він відібрав багаті лексико-фразеологічні шари для навчання грамоти за Букварем та у своїх творах; відшліфував орфоепічні і орфографічні норми; гостро поставив питання української графіки та орфографії; не прийшов до остаточних варіантів позначення голосних на письмі, але утвердив їх відповідність українській вимові; установив структуру сучасної української літературної мови.

Бакаласва О., Данченко Д.

Музейна спадщина Тараса Шевченка

*«Якби ви вчилися, так, як треба,
то й мудрість би була своя»*

У літературі кожного народу, серед її великих творців, є поети, імена яких оповиті невмирущою любов'ю і славою. Таким поетом українського народу є Тарас Шевченко, чия безсмертна спадщина – одна з найбільших вершин людського генія. Студенти групи 2-АШ Торяник А., Шестьорова Л., Ведернікова Д., Болдарь П., Дурнева В., Сіренко В., Позирасва Д. і Родніна К. працювали над проектом «Музейна спадщина Тараса Григоровича Шевченка». Метою цієї роботи є дослідження музейної спадщини Кобзаря, пропагування в інформаційно-культурному середовищі студентської молоді України літературні маршрути та залучення студентів коледжу до відвідин священних для українців місць – місць, які пам'ятають Тараса Шевченка. У ході дослідження студентами було прокладено маршрут музеїв Тараса Шевченка по карті України. Вони з'ясували, що найбільше музеїв знаходиться в Київській та Чернівецькій областях; дослідили іноземні музеї присвячені Тарасу Григоровичу, які знаходяться в Російській Федерації та Казахстані; показали, що Тараса Шевченка шанують та цінують різні народи та етноси на нашій Землі. Спадщину Шевченка зберігають не тільки українці, а й ті, хто з ним був пов'язаний.

Родніна К., Сіренко В.

Кобзарева пісня – пам'ять поколінь

*«Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине...
От де, люде, наша слава,
Слава Україні!»*

музичного інструменту – кобзи. Саме цей інструмент було обрано студентами для проекту, оскільки Тараса Шевченка називають кобзарем і цей образ у творчості Шевченка є символом правди, віри в майбутнє, а кобза зберігає пам'ять поколінь. Спроектований і виготовлений виріб має оригінальну форму, надійний, міцний, відповідає усім естетичним та функціональним параметрам. Щиро дякуючи нашому навчальному закладу за збереження традицій, культури нашої Батьківщини, плекання національної пам'яті студенти передали кобзу в музей українознавства.

У річницю ювілею з дня народження великого українця Тараса Шевченка група 2–АТ вирішила зніщувати інтегрований проект «Кобзарева пісня – пам'ять поколінь». Керівниками проекту стали викладачі Тарарива Л.Ю. та Арпошенко В.Л. У знак пошани до поета, його слова, рідної землі студенти спроектували і виготовили модель

Олендар П., Нестеренко О.

Сучасність і Шевченко

*«Не дуріте самі себе,
Учіться, читайте,
І чужому навчайтесь,
Й свого не цурайтесь»*

майбутні вчителі. Мета проекту: з'ясувати суспільну думку сучасників про вплив творчості Тараса Шевченка на наш час. Студентки провели моніторинг думок наших сучасників про творчість Шевченка в Інтернет-мережі; створили сторінку обговорення в соціальній мережі «В Контакті». На цій сторінці розміщені вірші Тараса Григоровича, послання на цікаві сайти з інформацією про життя та творчість поета. Також присутні фотоальбоми «Меморіальний дім», «Пам'ятники Тарасу Шевченку», «Тарас Шевченко – Кобзар», «Портрети Тараса Шевченка», «Тарас Шевченко – художник». На сторінці створили обговорення для відвідувачів сторінки, відеоматеріали, аудіо читання віршів та пісень покладених на сучасний лад; провели соціологічне опитування представників різних поколінь наших сучасників щодо творчості та діяльності Шевченка. Результати дослідження свідчать про недостатню обізнаність сучасної молоді щодо життєвого та творчого шляху поета, художника, батька нації.

Студенти групи 2–БШ працювали над проектом «Сучасність і Шевченко». Головне питання проекту «Шевченко – знаменитий старець чи пророк майбутнього?» Ми – молоде покоління, яке буде формувати національну думку найближчих десятиліть, не лише свою, а й суспільну. Оскільки ми –

Харченко О.

Ідея України у спадщині Шевченка.

Україна чи Малоросія

*“І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люде на землі”*

Працюючи над проектом «Ідея України у спадщині Шевченка. Україна чи Малоросія», студенти групи 2-БШ шукали відповідь на запитання: Яка вона – Україна Шевченка? Тарас Шевченко — вірний син України. Він любив свою Батьківщину, мріяв про її свободу й незалежність. Де б він не був, куди б не закидала його доля, завжди згадував рідні місця, прагнув швидше полинити в Україну, зустрітися з однодумцями. Його роздуми над долею народу, любов до Вітчизни, туга й печаль за нею на

чужині висловлені в його творах. Здавалось би за 200 років тема України у творчості Шевченка не має викликати у когось заперечення. Ми називаємо його духовним батьком української нації, творцем її мови та літератури. То невже після 200 років, як Шевченко назвав нашу країну Україною, ми ще не є українцями? А чи може Шевченкової України не існувало і це лише чергова декламація, прийнята нами на слух?

В результаті здійсненого дослідження можна стверджувати, що Шевченко напряму пов'язаний з утвердженням назви «Україна», використовуваної в національному та державницькому контексті. У творах Шевченка ця назва використовується свідомо, отримує піднесений зміст. Провідною темою творчості Шевченка, що пронизує також весь його життєвий шлях, була любов до України. Використовує, хоча і рідко, письменник і прикметник «український», що заперечують сучасні українофоби, які, як це не парадоксально, за висловом І.Дзюби, «Шевченка ненавидять за те, що він українець чи український поет...»

Коломіць Т., Чудак К., Загоруйко В.

Яким був Тарас Григорович Шевченко? Як в ньому уживались людина і геній? Чи справжнім нам уявляється він? Чому ми говоримо про нього все більше та більше, а читаємо його все менше та менше? Чи не тому, що дійсно, одягнений в смушеву шапку

Психологічний портрет Тараса Шевченка

*“І все заснуло, і не знаю,
Чи я живу, чи доживаю,
Чи так по світу волочусь,
Бо вже не плачу й не сміюсь...”*

дідусь нам – сучасній молоді – частина шкільної програми і не більше? У зв'язку з цими роздумами виникла тема нашого дослідження «Якби зустрілися ми знову...». Студенти групи 2-АД разом з викладачем української літератури Шулікою Л.В. та психологом коледжу Хомич О.М. спробували познайомитись із Тарасом Шевченком. Досліджуючи

спогади товаришів Шевченка, думки сучасників та науковців, ми зрозуміли, що поет був дуже різним, живим, справжнім, зі своїми перевагами та недоліками. Та проте недоліки відступали перед силою духу, любов'ю до свого народу, здатністю переживати за інших, непокірністю, потягом до краси. За темпераментом Шевченко ймовірніше всього чутливий холерик із меланхолічним зануренням у творчість та сангвінічним типом реальної поведінки, а тип характеру можна визначити такими якостями як: висока демонстративність, сенситивність, помірна схильність до ризику та зацікленість на окремих почуттях та зовнішніх об'єктах. В цілому можемо зробити висновок, що Шевченко має оригінальний набір психологічних характеристик які залишають свій відбиток на всій його творчості.

Купіна А., Мізунова О.

Риси подібності геніїв XIX ст.

Тарас Шевченко. Олександр Пушкін

*Геній—не той, хто щось винайшов,
а той, кому вірять
та на кого покладають
великі надії...*

І. Цвєлев

Аналізуючи епоху XIX ст. нам було дуже цікаво дізнатися риси подібності геніїв російської культури – О.С. Пушкіна, української культури – Т.Г. Шевченка. Актуальність нашого дослідження полягає в інтегруванні російсько-українських культур, виявлення рис подібності не тільки великих геніїв, а взагалі, наших рідних слов'янських культур.

Метою нашого проекту є вивчення творчості Тараса Григоровича Шевченка та порівняння її з творчістю російського поета Олександра Сергійовича Пушкіна. В нашому проекті ми прослідкували, як саме переплітаються образи в творах двох геніальних поетів XIX ст. Визначили обізнаність людей в біографії та творчості двох митців. Досліджуючи риси Шевченка, ми визначили, що звичайний кріпак був сином свого народу і лиш він один міг освітати і велич, і красу рідної землі, з її безкраїми горизонтами та вишневими садками.

Хто знав, що маленький звичайний хлопець в майбутньому стане пророком і совістю України, її величчю.

Тарас Шевченко прожив всього 47 років. Але скільки життя вмістилося в ці роки! Але яким би не було це життя – у кріпацтві, солдатській неволі, він завжди працював натхненно, не жалкуючи себе, творчо і самовіддано. Його життя зірковим не назвеш, бо воно яскраво запалало та швидко згасло.

Не менш відомий і теж рідний нам Олександр Сергійович Пушкін. Великий російський національний поет, прозаїк, драматург, чия творчість увійшла в наше дитинство з найяскравішими казками. Подібно творчості Шевченка, його поезія є теж втіленням волелюбства, патріотизму і могутніх творчих сил російського народу. Ми з'ясували, що поет був для Т.Шевченка першим враженням від російської культури і став втіленням ідеї «святого мистецтва». Тарас Шевченко вчився у Пушкіна, знаходив підкріплення своєму тяжінню до народної творчості. Отже, не запозичення, не вплив повинні шукати, а риси подібності двох геніїв, не забуваючи про ті грані, що провела між ними їх приналежність до двох різних періодів історії та літератури.

Прикладом подібності творчості двох поетів є прагнення до визволення свого народу. Якщо взяти два вірша різних поетів, різних культур, але з однією назвою «Кавказ», ми побачимо, що у образі орла Шевченко бачить загрозу свободи, а у Пушкіна орел – символ свободи. Проте духовний зміст віршів таких різних поетів однаковий.

Ми дійшли висновку, що Т. Г Шевченко та О. С. Пушкін однаково геніальні та однаково важливі як для українського народу, так і для усього світу. Визначили їх неоціненний внесок в світову літературу. Коли б нам прийшлося стисло охарактеризувати творчість цих геніїв, ми б сказали - «се бажання жити».

Бєрвєно Ю., Крохмаль Н.

І лине над землею Шевченкове слово...

Париш Михайло, ЗОШ №5
м. Артемівська, 11 клас

Тарасова гора

Глибоким спокоєм повита,
Над вільним розбігом Дніпра,
Над морем золотого жита
Стоїть Тарасова гора.

Збулося те, про що він мріяв,
За що боровся все життя:
Ми живемо в країні вільній,
Народ не канув в небуття.

Свої мови не цураймося,
Чого так палко він жадав,
Але й «чужому научаймося»,
Як нам Кобзар заповідав.

Ми держимось свого коріння,
І пам'ять наша не вмира.
Як символ нашого сумління,
Стоїть Тарасова гора.

***

Каламайко Максим,
Сватівська ЗОШ І-ІІІ ст. №6, 4 клас

Священне слово «Україна»...

Священне слово «Україна»
Це серця біль за рідний край.
Не про спустошливу руїну
поет благав. Про пишний рай.

... В селі Моринцях народився,
В кріпацькій він сім'ї зростав.
Боротись з труднощами вчився,
Наймитувати коли став.

Іще з дитинства сиротина,
З розумним поглядом дитина,
Всостав народні джерела,
Щоб думка ясною була.

І слово гострее точилось,
І серце невгамовно билось
За рідний край свій вільний і щасливий,
За цей народ сміливий, незрадливий.

Багатогранну цю натуру
Брюллов помігити устиг.
І, обминаючи цензуру,
З кріпацтва викупити зміг.

І проявивсь Тарас в скульптурі,
Кохався він в літературі.
Мав дар живопису святий,
Хоч був поет ще молодий.

І світ науки пізнавався,

Як в Академії навчався,
Як він із братством залюбки
З'єднався духом навіки.

І гнів, і сум, жадана воля,
І «Сон», і «Тризна», і «Тополя»,
Чуттєво пройнятий ліризм,
Майстерність і патріотизм...

Все це борець за правду
Проніс крізь роки заслання,
Щоб українець мав ще й право
На вільне й гідне майбуття.

Оригінальністю сюжетів,
Типовістю картин своїх
Шевченко зміг заповнити
Серця і молодих, й старих.

Писали музику до творів,
Наповнених глибоких почуттів,
Присвячували вірші й прозу
Як вдячність земляків – синів.

Як заповіт звучить і нині
Про об'єднання всіх «братів».
І ми, служивши Україні,
Не підведемо земляків.

***

Юлія Щолок,
Кремінська школа-гімназія, 11 клас

І знов над Україною весна

І знов над Україною весна
Розправила міцні, потужні крила.
На них колись ім'я нам принесла,
Яке не змила забуття шалена хвиля.

Його слова – це біль незгойних ран.
Його слова – молитва за Україну.
Його слова – це ліки від оман,
Що очищають душі, наче злива.

Хто скаже, що не модний він поет?
Що був хоч раз нечесним перед людом?
Що, Україна і Шевченко – не тандем?
Хто скаже, що про нього ми забудем?

Він серцем України був і є.
Він совість нації, що української
зветься.
Його могутня сила нам дає
Той шанс, що тільки раз в житті дається.

Нам, українцям, випало за честь
Такого генія подарувати світу.
Ми є народ, в якого гідність єсть,
Козацького ми роду славні діти.

І знов над Україною весна

Розправила міцні, потужні крила.
На них колись ім'я нам принесла,
Яке не змиє забуття шалена хвиля.

***

Гавенко Юлія, ЗОШ І-ІІІ ступенів №14
м. Лисичанська, 11 клас

Твої слова горять в мені, Тарасе!

З вогнем у грудях, з піснею у серці,
З молитвою святою на вустах
Ти зичиш щастя Україні – неньці,
І мова твоя щира і проста!

Крізь плин віків вона до нас лунає!
Тарасе, чую я твої слова!
З тобою в унісон душа співає
І серце плаче, мріє, оживає!

Кохання, відчай, материнська доля -
О, все сплелось у твоїх віршах!
Бо геній ти і наш борець за волю,
Зорею вранішньою сяєш в небесах!

А час летить, луна Кобзарів спів,
Рікою ллеться лірика жива.
Захоплююсь, пливу в потоку слів,
Бо «Знаєш, од Бога голос той і ті
слова»...

***

«Я радий, що можу додати свій голос до тих, що виановують великого українського поета Тараса Шевченка. Ми виановуємо його за великий вкладу культуру не тільки України, яку він дуже любив і так промовисто описував, а й культуру світу. Його творчість є благородною частиною нашої історичної спадщини».

Джон Ф. Кеннеді

Додаткову інформацію можна
отримати на сайті коледжу:
<http://lisichansk.luguniv.edu.ua>

Редакційна
колегія:
Шуліка Л.В.
Дорошенко І.В.

Удоденко І.
Бакалаєва О.
Данченко Д.

